

PROTOKÓŁ Nr 35/XXXV/17
XXXV SESJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
z dnia 18 grudnia 2017 r.

Obrady XXXV sesji Sejmiku Województwa Opolskiego w kadencji 2014-2018 odbyły się w sali konferencyjnej im. Orła Białego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w Opolu, ul. Piastowska 14 – Ostrówek. Rozpoczęcie: godzina 14.00.

Ad 1. Otwarcie obrad.

Norbert Krajczy, Przewodniczący Sejmiku: otwieram XXXV nadzwyczajną sesję Sejmiku Województwa Opolskiego. Witam Parlamentarzystów RP Pana Posła Pawła Bejde, Pana Posła Pawła Grabowskiego, Pana Posła Ryszarda Wilczyńskiego. Chciałbym powitać samorządowców, którzy są dzisiaj z nami m. in. Pana Starostę Strzeleckiego Józefa Swaczynę, Pana Łukasza Jastrzębskiego ze Śląskiego Stowarzyszenia Samorządowego, Pana Starostę Kluczborskiego Piotra Pośpiecha, Pana Rafała Kampe Radnego Gminy Dobrzeń Wielki. Witam Panie i Panów Radnych Sejmiku Województwa Opolskiego z Panem Marszałkiem, Zarządem i Skarbnikiem. Witam Dyrektorów UMWO, przedstawicieli mediów oraz mieszkańców województwa opolskiego.

Ad 2. Porządek obrad.

N. Krajczy: porządek obrad został Państwu wcześniej przekazany. Czy ktoś z Państwa Radnych chciałby do porządku obrad zgłosić swoje uwagi. Nie widzę. Dziękuję.

Ad 3. Powołanie sekretarza obrad.

Sekretarzem został **Radny Sławomir Tubek.**

Ad 4. Wystąpienie wnioskodawców.

N. Krajczy: w imieniu wnioskodawców proszę o zabranie głosu Pana Wicemarszałka Stanisława Rakoczego.

Stanisław Rakoczy, Wicemarszałek Województwa: klub Radnych Polskiego Stronnictwa Ludowego wystąpił o zwołanie nadzwyczajnej sesji Sejmiku celem wysłuchania publicznego dotyczącego przedłożonego w Sejmie RP projektu zmian w ordynacji wyborczej w kodeksie wyborczym. Wystąpiliśmy dlatego, iż projekt o którym mówimy został przedłożony Marszałkowi Sejmu RP, jako projekt poselski, który nie wymaga konsultacji społecznych. Nie zapytano o zdanie

samorządowców, ani obywateli. Klub PSL w Sejmie RP wystąpił do Marszałka Sejmu o wysłuchanie publiczne w Sejmie. Marszałek Sejmu nie wyraził na to zgody. Mając na uwadze wymienione fakty, aby głos samorządowców i obywateli mógł wybrzmieć, wszystkie kluby radnych PSL we wszystkich sejmikach wystąpiły z podobnym wnioskiem. Sposób dokonywania zmian w jednej z najważniejszych ustaw ustrojowych w Polsce budzi nasz sprzeciw i obawy. Nasz niepokój budzą zapisy dotyczące sposobu powoływania komisarzy wyborczych i kierowników biur wyborczych. Obawy budzą również zapisy informujące o tym, że żaden dopisek na karcie wyborczej nie czyni jej nieważnej, a o ważności oddanego głosu będzie decydować komisja ds. ustalenia wyników wyborów. Nie zgadzamy się również na odebranie prawa wyborczego osobom niepełnosprawnym poprzez zniesienie możliwości głosowania korespondencyjnego oraz na ograniczenie dwukadencyjności wójtów i burmistrzów.

N. Krajczyk: poinformował, iż w sesji uczestniczy 21 radnych, a więc obrady są prawomocne.

Andrzej Buła, Marszałek Województwa: podkreśla, iż kodeks wyborczy nie jest dla polityków, a politycy są rezultatem tego jak ten kodeks wyborczy wygląda. Kodeks wyborczy jest dla naszych mieszkańców, aby wiedzieli, że uczestniczą w świadomym, dobrze kontrolowanym procesie oddawania ich głosów. Chciałbym aby dzisiaj zostało wyraźnie powiedziane, że walczymy o prawo dla naszych obywateli, a nie dla polityków.

Damian Cedro, Dyrektor Biura Sejmiku: informuje, iż nie ma jeszcze jednolitego projektu ustawy o kodeksie wyborczym i prawie samorządowym. Projekt, który trafił 24 listopada 2017 r. do pierwszego czytania przewidywał 141 zmian, które następnie po pierwszym sprawozdaniu komisji nadzwyczajnej zostały poszerzone do 154 zmian. Po drugim czytaniu projekt został skierowany do nadzwyczajnej komisji celem przepracowania, by następnie trafić pod obrady sejmu 14 grudnia 2017 r. ze 182 poprawkami z których 114 przegłosowano. Trudność polega na tym, że 114 poprawek przegłosowano do projektu ustawy, który był w sprawie zmiany, a więc poprawki przegłosowano do 154 zmian, a te dotyczą kodeksu wyborczego i trzech ustaw samorządowych i ustawy o petycjach. Skład Państwowej Komisji Wyborczej zmienia się z dotychczasowych 9 osób powoływanych po trzech sędziów wybieranych przez Trybunał Konstytucyjny, Naczelny Sąd Administracyjny i Sąd Najwyższy. Aktualnie będzie to nadal 9 osób, jeden sędzia z Trybunału Konstytucyjnego, jeden sędzia z Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz siedem osób wybieranych przez Sejm RP. Jeżeli chodzi o składy terytorialnych komisji wyborczych po zmianach propozycja jest, aby wchodziło sześciu przedstawicieli komitetów wyborczych. Jeżeli chodzi o wybór komisarzy wyborczych, to jest propozycja powołania 100 komisarzy na okres 5 lat na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji spośród osób mających wykształcenie wyższe prawnicze. Zaszła zmiana jeżeli chodzi o Szefa Krajowego Biura Wyborczego, który będzie powoływany przez PKW spośród trzech kandydatów wybieranych przez Ministra Właściwego do Spraw Wewnętrznych.

Doszło również do zmian w zasadzie głosowania polegająca na tym, iż żaden dopisek na karcie wyborczej nie czyni jej nieważnej, zniesienia możliwości głosowania korespondencyjnego, wprowadzenie dwukadencyjności wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Jeżeli chodzi o jednomandatowe okręgi wyborcze to nadal będą funkcjonowały w gminach do 20 tys. mieszkańców, natomiast powyższej będzie głosowanie proporcjonalne. Wprowadzono również obowiązek transmisji i nagrywania sesji rad i sejmików, obowiązek wprowadzenia do porządku obrad projektów uchwał klubów radnych oraz obowiązek rejestrowania i upublicznienia wykazu głosowań radnych.

Ad 5. Wystąpienia zaproszonych gości.

Paweł Bejda, Poseł na Sejm RP: dziękuję za zaproszenie i za umożliwienie podczas sesji sejmiku województwa wypowiedzenia się na temat planowanych zmian w kodeksie wyborczym. Wyrażam swój sprzeciw, że tak ważną ustawę przygotowali trzej młodzi posłowie Prawa i Sprawiedliwości niemający doświadczenia w samorządzie. Ubolewam nad formą uchwalania tej ustawy, bez przeprowadzenia konsultacji społecznych z racji tego, iż jest to projekt poselski, który tego nie wymaga. Politycy PiS twierdzą, że takie konsultacje miały miejsce, ja mam co do tego wątpliwości. Zatem mam pytanie do państwa samorządowców, czy jakiegokolwiek konsultacje były z państwem przeprowadzane. Widzę, że nie. Ponadto nie zgadzam się z argumentacją posłów PiS, którzy twierdzą, iż ta zmiana jest wprowadzana, aby uniknąć oszustw, podając za przykład wybory z 2014 r., lecz jak dotąd żadnych dowodów na stwierdzenie nieprawidłowości w tamtych wyborach nie ma.

Paweł Grabowski, Poseł na Sejm RP: dziękuję za możliwość zabrania głosu w tym temacie i ubolewam nad tym, że nie ma żadnego parlamentarzysty z PiS co utwierdza mnie w przekonaniu, iż posłowie z tej partii nie chcą na temat tej ustawy rozmawiać. Chciałbym w tym miejscu poruszyć kilka kwestii, a mianowicie: konsultacje społeczne, które powinny się odbyć nad tym projektem bo jest to niezwykle ważny projekt, który dotyczy metod wyboru przedstawicieli do samorządu, który jest jednym z fundamentów dobrze funkcjonującego państwa. Następnie chciałbym zwrócić uwagę w jaki sposób projekt uchwały był procedowane w sejmie. Otóż została powołana nadzwyczajna podkomisja w której posłowie PiS posiadali zdecydowaną większość. Podczas komisji przewodnicząca ograniczała posłom czas na przedstawienie poprawek do 1 minuty.

Ryszard Wilczyński, Poseł na Sejm RP: chciałbym zwrócić uwagę na wprowadzenie okręgów wyborczych tylko w wyborach do sejmików województwa. Ponadto na metodę procedowania przedmiotowej ustawy w sejmie gdzie otrzymujemy jej projekt, a do niej 144 wnioski i 181 poprawek, na godzinę przed jej głosowaniem. Wartym odnotowania jest pewien mechanizm, który został wprowadzony gdzie pojawia się nowa formuła ważniejsza znacznie od absolutorium,

która będzie miała gigantyczne znaczenie polityczne w sytuacji kiedy wybrany wójt, burmistrz czy prezydent miasta będzie z innej opcji politycznej niż większość rady. Mówimy tu o raporcie o stanie gmin, powiatu i województwa, który ma być tak naprawdę rozbudowanym sprawozdaniem o działalności wójta, burmistrza czy prezydenta. Raport ten będzie rozpatrywany na sesji absolutoryjnej w pierwszej kolejności i oceniany przez radnych, którzy udzielą bądź nie udzielą wotum zaufania. Dwukrotne nieudzielenie wotum zaufania otwiera drogę do referendum o odwołanie wójta, burmistrza i prezydenta.

Ad 6. a) Wysłuchanie publiczne według zgłoszeń.

N. Krajczy: otwieram wysłuchanie publiczne. Proszę o zabieranie głosu wg zgłoszeń, czas na wystąpienie 3 min.

Józef Swaczyna, Starosta Strzelecki: nie przypuszczałem, że po 20 latach od powstania samorządów któryś rząd będzie próbował manipulować przy ordynacji wyborczej. Proponowane zmiany, które wprowadzą różnego rodzaju komisje w celu ułatwienia przeprowadzenia procesu wyborczego tak naprawdę mogą przyczynić się do braku transparentności wyborów.

Rafał Kampa, Radny Gminy Dobrzeń Wielkie: witam państwa w im. Stowarzyszenia Obrony Samorządności „Na Swoim”. Dla nas samorządność skończyła się w lipcu 2016 r., kiedy władza centralna pokazała jak ułomne są zapisy regulujące samorzady, a Wojewoda przy nawet 99% sprzeciwie mieszkańców może wnioskować o odebranie terenów gminie, co miało miejsce przy powiększeniu Opola. Nasze obawy budzi zmniejszenie ilości mandatów w okręgach do rad powiatów, gmin czy sejmików, co podniesie próg wyborczy do rozmiarów nieosiągalnych przez komitety nie wspomagane przez zaplecza partyjne. Jest co prawda wiele do zmiany jak, np. bierne prawo wyborcze, wprowadzenie określonych kompetencji urzędników mianowanych czy odwołanie radnego przez wyborców.

Piotr Pośpiech, Starosta Kluczborski: dziękuję za zwołanie tej sesji tym bardziej, że wydźwięk tego spotkania będzie znacznie większy jeżeli dokona się tego z poziomu województwa. Apeluję, by uświadomić mieszkańców, czego dotyczą zmiany w ordynacji wyborczej. Trzeba będzie bardzo mocno zastanowić się nad wyborem osób, które w komisji do ustalenia wyników wyborów będą pełnić rolę mężów zaufania.

b). Dyskusja.

N. Krajczy: otwieram dyskusję.

Dariusz Byczkowski, Radny Województwa: chciałbym zadać kilka pytań, pierwsze jest skierowane do Marszałka Stanisława Rakoczego, który powiedział, że burmistrzowie nie będą wybierani w sposób bezpośredni (S. Rakoczy, zaprzeczył jakoby tak powiedział).

Następne do Marszałka Andrzej Buły, który mówił o świadomym prawie, więc chciałem zapytać czy to, że Polskie Stronnictwo Ludowe ma więcej radnych w sejmiku niż Platforma Obywatelska jest wynikiem cudu nad urną, czy świadomego prawa. Mam pytanie do Posła Pawła Bejdy, czy nie dziwi Pana, że musiał aż z województwa łódzkiego tutaj przyjeżdżać, żeby reprezentować PSL bo w województwie opolskim nie ma ani jednego posła z tego ugrupowania, a wyborach samorządowych rok wcześniej PSL trzymał ogromną liczbę głosów. Zatem wniosek jest taki, że ordynacja wyborcza jest ewidentnie wadliwa.

Janusz Trzepizur, Radny Województwa: uważam, że województwa opolskiego nie stać na to, aby zmieniać prawo wyborcze poprzez wprowadzenie dwukadencyjności dla wójtów, burmistrzów i prezydentów miast. Jestem zdania, że samorząd lokalny powinien się bronić przed wprowadzaniem tego typu zmian.

Ryszard Zembaczyński, Radny Województwa: jestem zdania, iż niepotrzebnie chce się nam zniszczyć konstrukcję samorządową, która wyraża demokrację. Uważam, że bycie burmistrzem, prezydentem nie jest równoznaczne z byciem radnym gdyż jest to zupełnie inna rola, a przy piastowaniu tak ważnej funkcji należy posiadać duże umiejętności. Waga tych rozstrzygnięć, które chce się wprowadzić jest fundamentalna dla rozwoju państwa polskiego. Chciałbym zwrócić uwagę na jeszcze jedną rzecz, wprowadzenie raportu o stanie samorządu na podstawie, którego będzie można lub nie udzielić wotum zaufania dla Marszałka Województwa. Jest to niebezpieczna sprawa, gdyż powinny być ustalone kryteria dyscypliny finansowej na podstawie których ocenia się Marszałka.

N. Krajczy: proponuję wprowadzenie do porządku obrad następującego punktu „Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia apelu w sprawie proponowanych zmian w prawie samorządowym i kodeksie wyborczym.” Proszę o wyrażanie zgody na podjęcie uchwały przez wnioskodawców – zgodnie z art. 21 ust. 8 ustawy o samorządzie.

S. Rakoczy: tak, wyrażam zgodę.

Bogusław Wierdak, Wiceprzewodniczący Sejmiku: tak, wyrażam zgodę.

Roman Kolek, Wicemarszałek Województwa: tak, wyrażam zgodę.

Quorum

W sesji uczestniczyło 19 radnych. Stwierdzono quorum i przystąpiono do przeprowadzenia głosowania.

Głosowanie

* kto z radnych jest za wprowadzeniem uchwały pod obrady

za – 16 (wszyscy głosujący)

Ad 7. Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia apelu w sprawie proponowanych zmian w prawie samorządowym i kodeksie wyborczym.

Elżbieta Kurek, Wiceprzewodnicząca Sejmiku: odczytuje treść uchwały.

Głosowanie

* kto z radnych jest za podjęciem uchwały

za – 18 (wszyscy głosujący)

Stwierdzam, że uchwała została podjęta.

Ad 8. Komunikaty.

N. Krajczy: informuję Państwa, że następna XXXVI sesja Sejmiku została zaplanowana na wtorek 19 grudnia 2017 r. - wtorek, godz. 10.00.

Ad 9. Zamknięcie obrad.

N. Krajczy: zamykam obrady XXXV sesji Sejmiku Województwa Opolskiego. Dziękuję Państwu zwłaszcza Panom Parlamentarzystom za przybycie i uczestnictwo.

Protokołował:

Przemysław Kasztelan

Sekretarz obrad:

Sławomir Tubek